

Onderwijscongres

Woensdag 27 april 2022

Onderneem Verbind
Creëer Leer Maak Organiseer
Onderwijs Ervaar
Vertel
Ontwikkel Ontdek Ontmoet
Diversiteit Innoveer

PROGRAMMA

- 13.30 uur Ontvangst
- 13.55 uur Welkom door Schepen van Flankerend
Onderwijsbeleid Pablo Annys
- 14.00 uur Uitleg over het ECCAR-plan en Onderwijs
door de diversiteitsdienst
- gevolgd door de Keynotesprekers Marie
Seghers en Céline Mertens met "**Kan
Onderwijs zonder Welzijn? En vice
versa?**"
- 15.15 uur Eerste sessie workshops
- 16.15 uur Tweede sessie workshops
- 17.20 uur Afsluitend woordje door directeur Onder-
wijs van Howest, Isabel Uitdebroeck en
Schepen Annys met uitnodiging tot net-
werkmoment
- 17.30 uur Netwerkmoment met receptie
- 19.00 uur Einde

Marie SEGHERS en Céline MERTENS

Marie Seghers is als onderzoeker verbonden aan het onderzoekscentrum Equality van HOGENT. Marie startte haar loopbaan als sociaal werker en maakte daarna als sociologe de overstap naar de onderzoekswereld, eerst bij Steunpunt Diversiteit en Leren, daarna bij Hogent.

Migratie, diversiteit, sociale ongelijkheid en onderwijs vormen de rode draad doorheen haar werk.

Momenteel werkt Marie bij HOGENT aan praktijkgericht onderzoek op het snijvlak tussen onderwijs en welzijn.

“Kan Onderwijs zonder Welzijn? En vice versa?”

Marie Seghers en Celine Mertens voerden onderzoek naar het hoe en waarom van samenwerkingen tussen onderwijs en het brede welzijnsveld om gezinnen in kwetsbare situaties te ondersteunen. De resultaten vormen een pleidooi voor meer interprofessioneel denken, handelen en staan beschreven in de praktijkgids “Kan onderwijs zonder welzijn? En vice versa?” In deze lezing stellen ze de belangrijkste resultaten en inzichten aan u voor.

Celine Mertens is als onderzoeker verbonden aan het onderzoekscentrum Equality en het departement Lerarenopleiding van HOGENT. Celine is onderwijspedagoog en volgde ook de specifieke lerarenopleiding. Ze startte haar loopbaan als onderzoeker bij de UGent, bij de vakgroep Onderwijskunde (2012) en later bij het Steunpunt Diversiteit en Leren (2013). Ze deed daar praktijkgericht onderzoek rond de relatie ouder-school. In 2015 ging ze aan de slag bij HOGENT voor het SBO-project [Transbaso](#) – van basis naar secundair. Momenteel doet Celine binnen HOGENT praktijkgericht onderzoek naar de samenwerking tussen onderwijs en welzijn ter ondersteuning van gezinnen in kwetsbare situaties op de basisschool en doet ze een onderzoek voor het project “Lekkers op School” (LEOS) naar het aanbieden van gezonde voeding in kleuterscholen in opdracht van Stad Gent.

WORKSHOPS

Assertiviwatte?

Groep Intro
Wendy Teerlinck

Deze workshop omvat een voorstelling van een toolbox die opgebouwd is om zowel binnen een klassetting als individueel te gebruiken bij jongeren die worstelen met weerbaarheid. Dit worstelen kan zich uiten in het zich moeilijk durven uiten tot het zich ongepast of aanvallend opstellen waar weerstand en conflict optreedt.

De oefeningen omvatten cases en situaties uit het leven gegrepen en dit via attractieve kaartjes en diverse methodieken. We demonstreren in deze sessie hoe deze op diverse manieren in de klas kunnen worden ingezet. Hiermee beogen we leerlingen / klasgroepen beter te laten communiceren binnen het klasgebeuren en alsook daarbuiten. Zo worden jongeren gesterkt in hun houding en leren ze makkelijker om te gaan met verschillende situaties die op hen afkomen.

Dieren op school: vloek of zegen?

Klimaat, Milieu, dierenwelzijn
Bieke Janssens & Katia Seru

Het houden van dieren op school of in de klas kan een positieve invloed hebben op het functioneren van kinderen op school en hun algemeen welzijn. Kinderen blijken beter te presteren, hun verantwoordelijkheidsgevoel wordt positief gestimuleerd en hun zelfrespect krijgt een boost. Maar hoe zit het met het welzijn van de dieren op school? Is het houden van dieren op school of in de klas wel diervriendelijk? We bekijken het vanuit het standpunt van het dier zelf en hun welzijn!

Heldenklas, Multimove en SportNaSchool

Sport Vlaanderen
Nicolas en Olivier Stael

In deze workshop wordt een uitleg geven wat het verschil is en wat de inhoud is.

Mutimove is voor kinderen uit het kleuteronderwijs. Heldenklas is voor leerlingen uit het lager en SNS is voor jongeren uit het secundair onderwijs.

Cultuursensitief handelen

Naziha Maher

Cultuur geeft betekenis aan het leven en 'programmeert' hoe we de wereld rond ons interpreteren en ons leven vormgeven. Leven in een vreemde cultuur brengt onzekerheid met zich mee omdat het vertrouwde referentiesysteem in vraag wordt gesteld. Dit vraagt een aanpassing van zowel ouders, leerlingen als leerkrachten. Cultuursensitief handelen is dan ook een absolute must binnen een schoolcontext die steeds meer divers wordt.

Tijdens de workshop staat Naziha stil bij wat een cultuursensitieve houding precies inhoudt, maar ook wat het gevolg van vooroordelen kunnen zijn, welke gevolgen dit heeft voor het functioneren van de leerling en welke andere problemen een rol kunnen spelen bij leerlingen met een migratieachtergrond.

CLB ch@t

CLB Connect
Vrij CLB De Havens

Met CLB Connect en Vrij CLB De Havens zoomen we in op clbch@t en andere online tools die we gebruiken in blended hulpverlening tijdens ons CLB-werk.

Blended hulpverlening is de combinatie van face tot face gesprekken met online tools.

GoodFood@School

Rikolto
Myrthe Peijnenborg

Wat kinderen en jongeren eten heeft invloed op hun fysieke en mentale gezondheid, op hun leerprestaties en op de planeet. Veel van wat kinderen en jongeren eten, eten ze op school. Maar wat eten ze dan precies? Zijn hun buiken gewoon gevuld, of zijn ze ook echt gevoed? En wat met lege brooddozen?

In deze workshop delen we alle **tips & tricks** die je nodig hebt om op jouw school aan de slag te gaan met gezonde en duurzame voeding. In het laatste deel ga je zelf aan de slag met een voedselbeleid.

WORKSHOPS

Hartcoherentie Stressles(s) geven

Hogeschool Howest
Myriam Deroo

Wat is hartcoherentie? Wat kan een juiste ademhaling betekenen om onze stress te verminderen?

Wat is de verbinding tussen ons hart en brein? Hoe kunnen we daar met onze ademhaling op inspelen. Hoe wordt dit gemeten met bio-feedbackapparatuur? Hoe bouwen we veerkracht op? Wat is het effect op jezelf en in de klas?

Je wordt 'hartcoherent' door een eenvoudige maar effectieve ademhalingstechniek, waardoor je inspeelt op je zenuwstelsel en terug tot rust en ontspanning komt. Je ervaart meer harmonie in lichaam en geest. De methode is wetenschappelijk onderbouwd.

Tijdens de workshop krijg je uitleg over het stressmechanisme en de ademhalingstechniek en kan je zelf aan de slag met een paar leuke ademhalingsoefeningen.

Jouw wegwijzer tot apps voor geestelijke gezondheid

Hogeschool Howest
Annelies Mees

Er bestaan heel wat apps die proberen het (mentaal) welzijn van kinderen en jongeren te bevorderen. Een groot struikelblok daarbij is de moeizame zoektocht naar kwaliteitsvolle apps en websites, die je veilig kan doorgeven aan je leerlingen. Om die zoektocht vlotter te laten verlopen ontwikkelden een ruim consortium van hogescholen, steunpunten en andere specialisten www.onlinehulp-apps.be. Op deze website vind je ondertussen meer dan 110 kwaliteitsvolle apps en website rond welzijn en geestelijke gezondheid.

Tijdens de workshop gaan we kort door de screeningscriteria die gebruikt zijn, wordt een demo gegeven van de website en kan je op zoek naar apps die een meerwaarde kunnen zijn in jouw klaspraktijk.

Klasmanagement: welbevinden bij leerlingen

**Hogeschool Vives
Mikaël Pieters**

Een goede klasmanager beschikt over de vaardigheid om de les zodanig te organiseren dat de voorwaarden vervuld zijn om de vooropgestelde doelen te bereiken met de leerlingen.

Anno 2022 houdt klasmanagement meer in dan het beheersen van de basisprincipes rond straffen en belonen. Werken aan het welbevinden van elke leerling in de klas is cruciaal. Goed klasmanagement bereik je met andere woorden pas door sociale processen van leerlingen optimaal te begeleiden. We reiken tijdens deze sessie een kader aan waarbinnen dit gegeven een centrale plaats krijgt om eraan te werken

Peer Support

**Hogeschool Howest
Inge Esselen & Danny Anné**

Wat omvat Peer Support in een school? Hoe helpt de peer support methodiek het pesten en andere conflicten aan te pakken in een schoolcontext? Wanneer kun je starten met Peer Support? Hoe start je met Peer Support? Wat is de meerwaarde van Peer Support?

Aan de hand van getuigenissen en concrete handvaten maken we jullie wegwijs in de wondere wereld van Peer support. Daarnaast geven we jullie enkele concrete tips om peer support te implementeren in jullie school.

TEJO

**TEJO Brugge
Danny Van de Velde**

TEJO Brugge is een vrijwilligersorganisatie die gratis en laagdrempelig therapiegesprekken aanbiedt aan jongeren tussen 10 en 20 jaar. Het is een kortlopend traject. Momenteel werken 14 professionele therapeuten mee. We overlopen de initiatieven die we naar scholen toe nemen en kaarten ook de problematiek van de wachtlijsten aan en leggen uit hoe TEJO zich wil positioneren binnen het domein van de psychische hulpverlening in Vlaanderen.

WORKSHOPS

Van morele stress naar morele veerkracht

Hogeschool Howest
Céline Baele

Leerkrachten kiezen bewust voor het onderwijs vanuit een grote persoonlijke bewogenheid om jongeren op te leiden. Wanneer ze door allerlei omstandigheden het gevoel hebben niet meer slagen in deze opdracht, kan er morele stress ontstaan. Uit een recent onderzoek van Howest is gebleken dat die morele stress enerzijds kan leiden tot ziekteverzuim, emotioneel afhaken of zelfs het verlaten van het onderwijs. Anderzijds stellen we vast dat morele stress evenzeer iets is om te koesteren. Het blijkt een belangrijke barometer te zijn om op te komen voor wat er echt toe doet in de job van leerkracht, evenals een motor voor verandering. Of zoals een leerkracht ons vertelde: 'Zolang ik het voel en erom geef, kan ik er iets mee doen'."

In deze workshop wordt dieper ingegaan op hoe je (als professional en binnen je team) kan omgaan met morele stress. Welke thema's wekken morele stress op binnen jouw job als leerkracht? Hoe herken je morele stress bij jezelf en je collega's? Hoe ga je ermee om? Waar haal jij voldoening uit? Hoe kan je je veerkracht versterken?

Veerkracht versterken bij leerkrachten

Hogeschool Vives
Lieve Lootens en Vanessa Vanthournout

Hoe versterk ik mijn veerkracht als leerkracht?

Bewust worden van hoe jij als leerkracht in stressvolle situaties reageert en ontdekken wat je stress bezorgt, daar zoomen we eerst op in. Deze persoonlijke ervaringen worden gekoppeld aan recente inzichten vanuit de neurowetenschappen. Welke van deze inzichten kunnen we vertalen naar de onderwijscontext? We bieden een aantal interventies om hiermee om te gaan in de dagdagelijkse praktijk.

Tenslotte staan we even stil bij hoe we de transfer naar leerlingen kunnen maken om te leren omgaan met stressvolle situaties.

Veerkracht versterken bij leerlingen/jongeren

Hogeschool Vives
Lieve Lootens en Vanessa

Ik wil erbij horen!

Op welke manier zorg je ervoor dat elke leerling zijn stem laat horen en laat meetellen?

In deze workshop maken we gebruik van het gedachtengoed van Deep Democracy. Welbevinden en motivatie wordt beïnvloed door het gevoel erbij te horen. Hoe kunnen we vanuit inzichten rond sociaal-emotioneel leren werken rond conflicthantering. De inzichten van deep democracy maken ons sterker in conflicthantering en scherpen onze eigen vaardigheden als leerkracht aan. Met een aantal werkvoor-

Vital Schools

Hogeschool Howest
Gert Muylle & Dave Brunet

Jongeren van 6 tot 18 jaar zitten gemiddeld zo'n 7 tot 8,5 uur neer per dag waarvan bijna de helft tijdens hun schooldag. Uit onderzoek blijkt dat dit sedentair gedrag negatieve effecten heeft op de gezondheid van deze jongeren: lagere cardiovasculaire fitheid, minder sterke spieren maar ook lager mentaal welbevinden en minder goede schoolresultaten. Met het praktijkonderzoek Vital Schools ondersteunen we leraren om leerlingen minder te laten zitten en meer te laten bewegen in de lessen zelf.

In deze workshop geven we tips en tricks hoe je dit doet aan de hand van 4 concrete praktijkvoorbeelden. Deze kunnen de dag nadien meteen toegepast worden in je eigen klas. Een doe-workshop die je aan het denken zet!